
K titulu snadno a rychle

K titulu snadno a rychle

Reflex, 17.2.2011, rubrika: Reflexe, strana: 22, autor: ONDŘEJ ŠLECHTA

Jak si stojí absolventi soukromých vysokých škol

Absolventi českých vysokých škol mají stále větší problém sehnat práci. Problém se téměř netýká lékařských a právnických fakult, zatímco propad v uplatnění svých absolventů zaznamenaly v posledních dvou letech zejména technické, zemědělské a ekonomické obory.

Lidové noviny nedávno uveřejnily seznam veřejných vysokých škol, na nichž se situace absolventů na trhu práce zlepšila a na kterých naopak zhoršila. Problém je, že tu máme dalších několik desítek privátních VŠ a chybějí statistiky, jež by stejná měřítko aplikovaly právě i na jejich absolventy.

SOUKROMÁ ŠKOLA

Soukromé vysoké školství je poměrně mladé, existuje zhruba 11 let a za tu dobu se stihlo na české půdě objevit už několik desítek privátních institucí, které zprostředkovávají nejvyšší úroveň vzdělání. V současné době jich je 47 a dominují hlavně ekonomicky a humanitně zaměřené školy.

Mnohým však leží soukromé vysoké školství v krku, což přiznává i předseda Asociace soukromých VŠ Alois Houdek, podle něhož v České republice existuje klika, která rozvoji soukromých VŠ nepřeje. Není prý důvod se obávat, že by boom soukromých škol v posledních letech ještě více devalvoval terciární vzdělávání, podle Houdka jde spíše o strukturální problémy a nejasnou koncepci terciárního vzdělávání než o počty škol a studentů a odvolává se na čísla OECD, podle kterých je v České republice vysokoškoláků v porovnání se západem Evropy pořád málo.

TITUL ZA PENÍZE

Nejasný názor veřejnosti na soukromé vysoké školy potvrzuje fakt, že jejich zastánci a odpůrci se dělí na nesmiřitelné názorové poloviny.

První část tvrdí, že studium na soukromé vysoké škole je fraška, odvolávají se na absenci výběrového řízení a titul si za peníze prý může opatřit každý hlupák. Jejich kvalita je nízká, výzkumná činnost žádná a jejich absolventům nechybí finance a sebevědomí, zatímco odborné znalosti ano.

Druhá část se brání tím, že situaci nelze generalizovat. Existují kvalitní školy podobně jako nekvalitní, což ovšem platí i ve sféře veřejných vysokých škol.

TOVÁRNA NA TITULY

V podstatě mají pravdu obě skupiny. Některé soukromé VŠ skutečně představují pouze továrnu na tituly pro ty, kdo je nutně a rychle potřebují. Faktem zůstává, že samotná existence privátního školství není nic, co by se vymykalo běžné praxi, jakou známe ze západní Evropy nebo Spojených států. Mnohé elitní univerzity, například světoznámý Harvard, jsou privátní. Představitelé českých soukromých VŠ by si přáli, aby se privátní školství stalo plnohodnotnou a respektovanou součástí terciárního vzdělávání. Cesta k pomyslnému „českému Harvardu“ bude ale náročná a trnitá, jestli vůbec možná.

ABSOLVENTI

Co hraje hlavní roli? Profí i individuální schopnosti konkrétního uchazeče o práci, nebo zvuk diplomu z významné univerzity? Loňský průzkum Hospodářských novin ukázal, že hlavně zahraniční firmy sídlící v České republice kvalitu vystudované vysoké školy zohledňují, nikoli však stoprocentně. Pokud se o práci uchází student s diplomem z regionální univerzity nebo z privátní VŠ, jenž má za sebou praxi v oboru, může mít v mnoha ohledech větší šance než student vybavený teoretickými znalostmi, byť například z Karlovy univerzity. Absence praxe, která trápí především humanitně nebo ekonomicky zaměřené absolventy, je prostor, kde soukromé vysoké školy cítí příležitost.

Zatímco veřejné vysoké školy jsou velmi svázané s teoretickým výzkumem, privátní VŠ chtějí své studenty připravovat hlavně na výkon povolání. Metropolitní univerzita Praha, Vysoká škola finanční a správní nebo například Vysoká

škola mezinárodních a veřejných vztahů dnes nabízejí obory jako public relations, mezinárodní obchod, ekonomická diplomacie nebo právo v podnikání, což je i podle názvu atraktivnější než třeba studijní obor hospodářská politika či právo a právní věda. Klíčovou otázkou zůstává, nakolik jsou a budou absolventi takových oborů atraktivní pro firmy a jiné zaměstnavatele.

Statistiky bohužel nemáme.

POTŘEBUJEME POUŽITELNÉ ABSOLVENTY

Je jasné, že strategie soukromých vysokých škol míří k tomu, profi -lovat prakticky vybavené absolventy, kteří možná nebudou tak dobrými teoretiky ve svém oboru, ale budou schopni se ihned zapojit do pracovního procesu podle nároků zaměstnavatele. Dosažené jazykové znalosti také nejlépe prověří mezinárodní jazyková zkouška či pracovní pohovor v cizím jazyce. Stejným způsobem by měl úroveň absolventů prověřit pracovní trh. Bez ohledu na kvalitu sboru vyučujících zůstává předním handicapem soukromých vysokých škol téměř nulová výběrovost uchazečů. Pokud tento ohled nebude řešen a počet nových soukromých vysokých škol bude nadále stoupat, tak silně hrozí, že zaměstnavatelé si skutečně nakonec začnou vybírat výhradně podle jména školy a kvalita soukromých vysokých škol půjde nevyhnutelně strmě dolů.